

Boerennatuur Vlaanderen bundelt kennis in nieuwe publicaties

© JOOST-PIM BALIS

Boerennatuur Vlaanderen begeleidt landbouwers bij agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Een van de doelstellingen is landbouwers de nodige kennis hierover aan te reiken, zodat je hiermee zelf aan de slag kunt binnen je bedrijfsvoering. In het kader van enkele projecten ontwikkelden we enkele nieuwe publicaties.

Korneel Verslyppe en Mathias D'Hooghe, regiocoördinatoren Boerennatuur Vlaanderen

Patrijzenbescherming als leidraad voor herstel van boerennatuur

Boerennatuur Vlaanderen is sinds 2016 partner in het Interreg North Sea Region-project Partridge (patrijs in het Engels), een project waarin de haalbaarheid en het effect van 'natuur- en dier-vriendelijke landbouwvoering' op patrijzenpopulaties en de biodiversiteit in het algemeen onderzocht worden. Landbouwers, jagers, onderzoekers, adviseurs, natuurbeschermers en beleidsmakers uit zes landen slaan de handen in elkaar om in 10 voorbeeldgebieden van elk 500 ha de biodiversiteit met 30% te laten toenemen. In elk gebied werden op minstens 7% van de oppervlakte

gepaste maatregelen voor akkervogels aangelegd via beheerovereenkomsten. De symboolsoort van dit project is de patrijs (*Perdix perdix*), een van de snelst achteruitgaande akkervogelsoorten in Europa en tevens een goede indicator voor de ecologische toestand van landbouwgebieden. De aanpak om deze doelstelling te realiseren, is van bij de start van het project gestoeld op een wetenschappelijke basis. De bestaande praktische en wetenschappelijke kennis over de patrijs is zeer uitgebreid, maar weinig toegankelijk. Ze zit verspreid over meerdere wetenschappelijke studies en is soms ook alleen maar aanwezig in de hoofden van experts uit verschillende Euro-

pese landen. De partners uit het Partridgeproject namen daarom het initiatief om al deze informatie te bundelen in een mooi geïllustreerde publicatie waarin een actueel overzicht wordt gegeven van de wetenschappelijke kennis over ecologie en bescherming van de patrijs in Europa. Hiervoor werd een selectie gebruikt van maar liefst 168 relevante wetenschappelijke studies en rapporten. Daarnaast gaat deze publicatie ook dieper in op hoe de bescherming van de patrijs kan bijdragen aan het oplossen van de biodiversiteitscrisis op het platteland. Dit is een bruikbare en praktische handleiding voor beleidsmakers, landbouwers, jagers en voor iedereen die de handen uit de mouwen wil steken voor de patrijs in het bijzonder en de biodiversiteit in landbouwgebied in het algemeen. Later volgen nog rapporten met de resultaten die deze aanpak heeft opgeleverd. De Vlaamse versie van de publicatie kreeg de titel 'Boeren met natuur – patrijzenbescherming als leidraad voor herstel van de boerennatuur'.

Bloemenranden in de strijd tegen plagen

Sinds 2018 is Boeren natuur Vlaanderen trekker van het Interreg NWE-project Fabulous Farmers. In dit project willen we het gebruik van 'Functionele AgroBiodiversiteit' (FAB) aanmoedigen. Dit is het gericht stimuleren van biodiversiteit in en rond de akker om zo bestuiving, plaag- en ziektebestrijding, bodem- en waterkwaliteit van de percelen te verbeteren. Landbouwers testen momenteel samen met onderzoekers tien concrete maatregelen uit op het terrein.

Landbouwers die aan de slag willen gaan met bloemenranden om een betere plaagbeheersing en bestuiving te verwezenlijken kunnen vanaf nu alle nodige informatie vinden in onze brochure: 'Bloemenranden in de strijd tegen plagen'. Welke functies vervullen bloemenranden? Waar kan je ze best aanleggen? Hoe zaai je ze in? Welke bloemen kan je gebruiken? Elk hoofdstuk gaat wat dieper in op een van de technische aspecten.

Op het Vlaamse platteland worden steeds meer bloemenranden ingezaaid. Ze zijn ontzettend geliefd bij omwonenden, fietsers en wandelaars. Op dit moment zijn bloemenranden vooral gericht op het visuele aspect en op hun meerwaarde voor bijen en vlinders. Door de juiste soorten op de goede plaatsen te zaaien, trekken ze ook nuttige insecten aan die schadelijke insecten in de naburige teelten kunnen bestrijden. Door de biodiversiteit rondom de landbouwteelten te stimuleren, willen we in deze percelen de bestuiving, de plaag- en ziektebestrijding, de bodem- en waterkwaliteit verbeteren.

De kennis rond het toepassen van bloemenranden zit vaak nog te verspreid. Daarom is begeleiding noodzakelijk. Met de informatie uit de brochure kan je meteen aan de slag. Deze praktische gids werd opgemaakt in samenwerking met Biobest en HoGent.

Van houtkant tot in de bodem

Geïnspireerd door onze praktijkervaring in Limburgs Haspengouw gingen we samen met de Bodemkundige Dienst van België (BDB), Hooibeekhoeve en KU Leuven ook in de Antwerpse Kempen aan de slag met houtsnippers afkomstig van houtkantenbeheer. Hierbij deden we onderzoek naar het potentieel als bodemverbeteraar op landbouwpercelen.

In zowat heel Vlaanderen zijn de lage organischestofgehaltes in landbouwbodems een belangrijk probleem. Organische stof is de sleutel tot een goede bodemkwaliteit, een betere waterhuishouding en een beter nutriëntenbindend en -leverend vermogen. Regelmatige aanvoer van vers organisch materiaal kan dit weer op peil brengen. Houtsnippers zijn ideaal om het organischestofgehalte in de bodem op lange termijn vele malen sneller te verhogen in vergelijking met organische mest, teeltresten en zelfs compost. Door hun hoge C/N-verhouding en hoog gehalte aan resistent organisch materiaal breken houtsnippers immers trager af en brengen ze meer effectieve organische koolstof in de bodem. Daardoor wordt de koolstofvoorraad duurzaam opgebouwd. Uit onze veldproeven blijkt dat de positieve effecten van houtsnippers nog weinig of niet zichtbaar zijn in de eerste jaren na toediening. Simulaties met het CSlim-model (BDB) tonen echter een stijging van het organischestofgehalte op lange termijn bij vijfjaarlijkse toediening van 40 m³ per ha en zelfs bij een eenmalige toediening van 150 m³ per ha! ■

 Je kan deze publicaties downloaden of digitaal lezen via www.boeren-natuur.be/publicaties. Wie liever een gedrukt exemplaar ontvangt, kan dit aanvragen via info@boeren-natuur.be. Heb je na het lezen van deze publicaties nog vragen, neem dan zeker contact op. We helpen je graag verder!

